

کلام رهبر

کار بنیاد نخبگان را

به دانشگاه‌ها و اکداژ نکندید

من از این مسئله سمیاد- این سازمان ملی پرورش استعداد‌های درخشان- نگرانم. گزارش‌هایی که به من می‌رسد، گزارش‌های خرسندکننده‌ای نیست؛ این سمیاد خیلی مهم است. این کار خیلی مهمی است و آن نکته هم که اشاره کرده‌اند که یک تعداد زیادی مدرسه‌بر اساس این طرح تأسیس شده‌ا، این متوقف به این است که این سازمان خوب بچرخد و خوب اداره بشود؛ گزارش‌هایی که به ما می‌رسد در این جهت، گزارش‌های خرسندکننده‌ای نیست.

یک نگرانی دیگر هم که به آقای نستاری اجمالاً گفتم، نگرانی از خود بنیاد نخبگان است؛ بنیاد نخبگان خیلی مهم است؛ لازم است بنیاد نخبگان، زنده و پرتحرک باشد. من البته به آقای دکتر ستاری واقف‌ا اعتماد دارم، یعنی حقیقتاً، هم به توانایی‌های ذهنی و علمی ایشان، هم به صحت عمل ایشان اطمینان دارم. آقای ستاری! اگر واقعاً می‌بینید که معاونت علمی و بنیاد نخبگان با هم نمی‌سازند، یعنی وظایف بنیاد نخبگان با فعالیت‌های وسیع معاونت علمی سازگار نیست، یک فکری برایش بکنید؛ یا از هم جدایشان کنید یا لاقول در ذیل همان چهارچوب معاونت علمی، یک مدیر قوی برای بنیاد نخبگان بگذارید؛ کار بنیاد نخبگان را به دانشگاه‌ها واگذار نکنید. اگر دانشگاه‌ها این کاره بودند و می‌توانستند این کار را بکنند، اصلاً بنیاد نخبگان را تشکیل نمی‌دادیم.

۲۸ مهر ۱۳۹۵

تربیون دانشجویی

به فارغ‌التحصیلان اعتماد کنید

■ **محمد صادقی***

یکی از مهم‌ترین مسائل برای کشورهای در حال توسعه، بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌هاست چون جهت آموزش افراد برای دستیابی به مهارت‌ها و شغل، هزینه‌های بسیار زیادی می‌شود، حال آن که بیکاری فارغ‌التحصیلان اثرات زیانباری بر جامعه‌بر جای خواهد گذاشت. در واقع بیکاری این قشر سبب هدر رفتن سرمایه‌های عظیم انسانی می‌شود و از آنجا که اکنون رقابت اقتصادی، بیش از پیش به نیروی انسانی آموزش دیده و متخصص وابسته است، با این اوصاف بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها، به معنی از دست رفتن سرمایه‌های مادی، علمی و فرهنگی است.

تنها با نگاهی به آمار دانشگاهیان می‌توان فهمید دانشگاه‌بدون توجه به نیازهای واقعی بازار کار اقدام به جذب و پذیرش دانشجویی کنند. بسیاری از کارفرمایان معتقدند که نیروی کار فارغ‌التحصیل از دانشگاه‌ها کاربرد ندارند و نیاز به آموزش عملی در محیط کار دارند که بعضاً مقبول است به گونه‌ای که دانشگاه‌ها و دانشجویها صرفاً به دنبال نمره و مدرک گرای هستند، بی‌توجه به اینکه برای ورود به بازار کار تنها نمرات معیار نیستند و معیار و ملاک مهم‌تر توانایی فرد در انجام کارهای مورد نیاز کارفرما هستند. «تازمانی که مشکل بیکاری در کشور حل و فصل نشود، هیچ یک‌از تصمیمات فرهنگی امکان تحقق نخواهد داشت.» این جمله یکی از اظهار نظرهای رئیس‌جمهور درباره اهمیت بیکاری جوانان است. بارها از همان ابتدا در شعارهای انتخاباتی آقای روحانی شاهد وعده‌هایی در مورد کاهش نرخ بیکاری بوده‌ایم و همچنین بارها عنوان کرده‌بودند که می‌توان در قالب یک برنامه دقیق و عملیاتی به وضعیت بیکاری جوانان پایان داد.اما اکنون که تنها چندماه از عمر دولت یازدهم باقی است، شاهد آن هستیم که وضعیت نه تنها بهتر نشده بلکه بدتر هم شده‌است و بر تعداد افراد بیکار جامعه نسبت به قبل افزوده شده است.

در وضعیت کنونی سالانه بیش از ۳۵۰ هزار دانشجوی از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی فارغ‌التحصیل می‌شوند؛ و این در حالیست که طبق گفته رئیس اتاق بازرگانی ایران هر ساعت ۱۵۰ نفر به جمع بیکاران ایران اضافه می‌شود! همچنین طبق اعلام مجله اقتصادی فوربس می‌تواند داد، اکنون که تنها چندماه از عمر دولت یازدهم باقی است، شاهد آن هستیم که وضعیت نه تنها بهتر نشده بلکه بدتر هم شده‌است و بر تعداد افراد بیکار جامعه نسبت به قبل افزوده شده است.

این تعداد از افراد با تمامی هزینه‌های گزاف که برای آنها اختصاص داده می‌شود، چیست؟ برنامه دولت برای سرو سامان وضع بیکاری در چه مرحله‌ای است؟ آیا بهتر نیست به جای کارخانه‌های مونتاژ و واردات بسیاری از محصولات از سایر کشورها، به قشر جوان و تحصیلکرده اعتماد کرد و مجراهایی برای رشد و شکوفایی خود آنان و کشور باز کرد؟ آیا بهتر نیست کارهای کشور را به جای مستشاران خارجی به دستان توانمند جوانان ایرانی سپرد؟

■ **دبیر انجمن اسامی دانشجویان مستقل دانشگاه صنعتی شیراز**

گزارش

محسن فرهادی

طرحی که ایده کرسی‌های آزاداندیشی را دنبال می‌کند

مسابقات ملی مناظره دانشجویی و جای خالی اساتید

درآمد. پس از ارسال طرح پیش‌نویس به اساتید متخصص در این حوزه و دریافت نظرات و دیدگاه آنان(روش دلفی)، نهایتاً طرح اصلی مسابقات مناظره دانشجویی تدوین شد. روند تبدیل طرح به یک برنامه عملیاتی (ا بین نامه) نیز حدود دو سال زمان برده است. چنانکه در پایگاه رسمی این مسابقات آمده است: مطالعه و ترجمه متون تخصصی و مطالعه سبک‌های جهانی مناظره، همچنین بررسی مطالعاتی و امکان‌سنجی اجرای طرح مسابقات در دانشگاه‌های کشور و بومی‌سازی مسابقات مناظره با توجه به فضای سیاسی و فرهنگی دانشگاه‌های کشور حدود دو سال به طول انجامیده و سپس از آن آیین‌نامه‌های بر گزاری و داوری و فرم‌های مربوطه به نگارش درآمده است. نخستین دوره مسابقات مناظره دانشجویی اردیبهشت ۱۳۹۱ در دانشگاه تربیت مدرس با حضور ۱۶ تیم برگزار شد و اکنون شایسته برگزاری چهارمین دوره آن در سطح دانشگاه‌های کشور هستیم. سازمان جهاد دانشگاهی، هر ساله پیش از برگزاری این مسابقات، موضوعات مورد دل سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی متولد شد. پس از ارائه ایده در سازمان دانشجویان و تشکیل کارگروهی ویژه برای طرح، پیش‌نویس طرح مسابقات مناظره دانشجویی به نگارش

دانشجو بودن آنها، عوامل اصلی جذاب شدن این مدل از کرسی‌های آزاداندیشی بوده است.

در نگاه اول، پیش شرط نبودن داشتن تخصص در موضوع مناظره، ممکن است یکی از آفات این مدل به حساب بیاید، ولیکن ماهیت رقابتی‌تیم‌های، خود به خود افراد حاضر در کرسی‌ها را به دانش‌افزایی در زمینه مورد بحث و ارتقای سطح کیفی مناظرات تشویق می‌کند. دست‌اندرکاران راهاندازی این مسابقات، واقف‌ا متشکر بود. ولیکن جای خالی وجود مناظرات سطح بالاتر با حضور اساتید دانشگاه‌ها در سطح دانشگاه‌های کشور به شدت احساس می‌شود. مسابقات ملی مناظره دانشجویی ذهن دانشجویان را با موضوعات چالشی مورد بحث در سطح اجتماع آشنا خواهد نمود، ولیکن نمی‌تواند پاسخ دقیقی به تمامی شبهه‌های موجود در هر حوزه باشد. برپایه مناظره بین اساتید دانشگاه‌ها می‌تواند خلأ موجود در این زمینه را پر کرده و تأثیرات به مراتب عمیق‌تری بر افزایش ظرفیت انتقادپذیری جامعه دانشگاهی و رواج فرهنگ گفت‌وگو در دانشگاه بر جای گذارد.

مع الاسف در حال حاضر، عمده مناظراتی که با حضور اساتید دانشگاه‌ها در سطح مجامع دانشگاهی بر گزار می‌شود، به مسائل سیاسی

دانشگاه

حرف استاد

آینده و تحصیلکرده‌های سطحی

توسعه اینترنت و همگانی شدن آن و همچنین همراه شدن آن با تکنولوژی تلفن‌های هوشمند باعث شده که اکثر افراد جامعه با این موضوع درگیر شوند و البته بیشترین درگیری را با شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌هایی همچون تلگرام یا اینستاگرام داشته باشند.

در مفید بودن اینترنت و شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان شکی نیست اما نگرانی وقتی ایجاد می‌شود که مشاهده کنیم مردم و مخصوصاً دانشجویان کشورمان بیش از حد خود را با این مسئله درگیر کرده‌اند تا جایی‌که اکنون کمتر دانشجویی به مسائل عمیق می‌اندیشد و پژوهش عمیق انجام می‌دهد یا کتاب مطالعه می‌کند در حالی که مدام سر در شبکه‌های اجتماعی یا پیام‌رسان‌ها دارند.

سال‌ها پیش در امریکا پژوهشی انجام شد که چرا سطح علمی دانشجویان پایین آمده و توانمندی آنها در انجام پژوهش‌ها و تحقیقات علمی کاهش یافته است؟ نتیجه آن تحقیق این بود که چون دانشجویان توجه زیادی به اینترنت و برنامه‌های تلویزیونی نشان می‌دهند و از آنجا که اینها سطحی هستند به مرور زمان نیاز اطلاعات دانشجویان اگر چه توسعه می‌یابد ولی سطحی است. به عبارت دیگر چون دانشجویان در برابر برنامه‌های تلویزیون و اینترنت احساس می‌کنند که اطلاعات زیادی در یافت می‌کنند خود را از مطالعه و پژوهش‌های عمیق بی‌نیاز می‌دیدند در حالی که این اطلاعات سطحی بودند و عمق نداشتند.

اگر بخواهیم نتایج آن تحقیق را تا حدودی توسعه دهیم امروزه می‌توان گفت که شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها نیز همین وضع را دارند و باعث می‌شوند در صورتی که مراجعه و مشغول شدن به این ابزارها بیش از حد باشد، دانشجویان ما سطحی شوند در حالی که اطلاعات زیادی دارند ولی عمیق نیستند. عمیق نبودن دانشجویان باعث خواهد شد که در آینده با قشری تحصیلکرده ولی سطحی مواجه باشیم.

روایت دانشجویی

توزندگی کردن بلدی

■ **مریم رضوی**

«بسم الله» یادت نره! این را می‌گوید و قرص سفیدرنگی را که همین دو انگشتش نگه داشته، جلوی دهانم می‌گیرد. با صدای گرفته می‌گویم: «بذار بلند شسم!» خودش را می‌کشد پایین تخت و غر می‌زند که «چه بلایی سر خودتون آوردید، گفتم نرید زیر بارون.»

گیتی از همه‌مان بزرگ‌تر است، یک‌چورهایی جای مادرمان است. وقتی قرار شد با ما هم اتاق باشد، اخم همه‌مان توی هم رفت. اما زودانس گرفتیم پیش. دو روز بیشتر نمی‌ماند. همان دو روزی که کلاس دارد. کارماند است. رئیسش پیش گفته اگر معدلت کمتر از ۱۹ بشود، مرخصی‌هایت را باطل می‌کنم و اخراج این‌را یا خنده می‌گوید، همیشه از رئیس ادار نشان خوب می‌گوید که کمک و تشویقت کرده در سشش را ادامه بدهد. می‌گوید: «این درس‌ها بر خرابه خوب ولی مدرکش بام خوب‌تره.»

من سر به سرش می‌گذارم که «خه درسی که سه بار افتادی، چی ارزش فهمیدی که برات خوب باشه.» گیتی همه تلاشش را برای «ریاضی مهندسی» کرده اما فایده ندارد، این ترم چهارم است که این درس را گرفته. توی کلاش نمی‌دود. همه‌مان یک دور نقش معلم خصوصی را برایش بازی کرده‌ایم اما فایده‌ای ندارد. من اگر جایش بودم تا حالا چندبار انصراف داده بودم. اما شاید خاصیت سن و سالش است که اینقدر سرسخت و لوجج است، صبر دارد و از شکست خوردن نمی‌ترسد. حتی از اینکه بچها مستخرهاش کنند و شمش ببندازند که «مادر بزرگ، بیخیال ریاضی مهندسی شو» دلگیر نمی‌شود. خودش هم با بچها هافا قاف می‌خندد.

بسم‌الله می‌گویم و قدر را می‌اندازم ته گلویم، می‌خواهم دیواره بخوابم، گیتی قسم را می‌گیرد که «وایسا شیر عسل هم بخور» دستت درد نکندای می‌گویم و دل‌م برای مامانم تنگ می‌شود.

پهش می‌گویم: «خوش‌به حالت گیتی، چقدر روحیهات خوبه، اینقدر خوب می‌تونی از همه مراقبت کنی، حتی وقتی خودت حالت خوب نیست.»

گیتی می‌گوید: «مالم خیلی هم خوبه، زنده‌ام، زندگی دارم، کار دارم، درس می‌خونم، چرا حالم خوب نباشه؟» می‌خندم و می‌گویم: «کجا خوبی بابا، بیرون شدی دیگه، کمرت صاف نمی‌شه، ولی خداییش من به سر ماخوردگی می‌گیرم فکر می‌کنم دیگه قرار نیست هیچ‌وقت خوب بشم و روحیه‌ام رو کامل می‌بازم، تو خیلی خوبی، با هزار تا مشکل اینقدر روحیهات رو حفظ می‌کنی.»

مثل همیشه می‌خندد. اما بعد خیره می‌شود به فرش نخنم‌ای کف اتاق و می‌گوید: «اگه بخوای بشینی تا همه چی جور بشه بعدا زندگی و خوشبختی رو شروع کنی، هیچ‌وقت فرصت زندگی پیش نمیداد، همه‌اش باید منتظر باشی و حسرت و غصه بخوری. چون درد، غم، مرضی و نداری مال آدمیزاده و هیچ وقت زندگی خالی از اینا نمیشه، باید با وجود همینا زندگی کنی.»

توی دلم می‌گویم: تو اگر هزاربار دیگر هم ریاضی مهندسی را بگیری، خیالی نیست، تو زندگی کردن بلدی، چیزی که ما شاگرداول‌ها هنوز یاد نگرفته‌ایم...

دانشجو بودن آنها، عوامل اصلی جذاب شدن این مدل از کرسی‌های آزاداندیشی بوده است.

در نگاه اول، پیش شرط نبودن داشتن تخصص در موضوع مناظره، ممکن است یکی از آفات این مدل به حساب بیاید، ولیکن ماهیت رقابتی‌تیم‌ها، خود به خود افراد حاضر در کرسی‌ها را به دانش‌افزایی در زمینه مورد بحث و ارتقای سطح کیفی مناظرات تشویق می‌کند. دست‌اندرکاران راهاندازی این مسابقات، واقف‌ا متشکر بود. ولیکن جای خالی وجود مناظرات سطح بالاتر با حضور اساتید دانشگاه‌ها در سطح دانشگاه‌های کشور به شدت احساس می‌شود. مسابقات ملی مناظره دانشجویی ذهن دانشجویان را با موضوعات چالشی مورد بحث در سطح اجتماع آشنا خواهد نمود، ولیکن نمی‌تواند پاسخ دقیقی به تمامی شبهه‌های موجود در هر حوزه باشد. برپایه مناظره بین اساتید دانشگاه‌ها می‌تواند خلأ موجود در این زمینه را پر کرده و تأثیرات به مراتب عمیق‌تری بر افزایش ظرفیت انتقادپذیری جامعه دانشگاهی و رواج فرهنگ گفت‌وگو در دانشگاه بر جای گذارد.

مع الاسف در حال حاضر، عمده مناظراتی که با حضور اساتید دانشگاه‌ها در سطح مجامع دانشگاهی بر گزار می‌شود، به مسائل سیاسی

در حاشیه برگزاری اجلاس رؤسای دانشگاه‌های برتر ایران و روسیه

یک اقدام مناسب برای تنوع‌بخشی به همکاری‌های دانشگاهی بین‌المللی

به توافقی رسید و دانشگاه نواخسر نیز در زمینه هوافضا تفاهمنامه‌هایی بادشگاه‌های روسی منعقد کرد. دانشگاه‌های تبریز و علامه طباطبائی نیز با چند دانشگاه روسی تفاهننامه‌هایی امضا کردند.»
نتایج اجلاسیه دوم اما بسیار بیش از اینها است. به صورتی که «ویکتور آنتونویچ ساوننچی» رئیس اتحادیه رؤسای دانشگاه‌های روسیه در جریان دومین اجلاس رؤسای دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران و روسیه گفته بود: «پیش‌بینی کرده‌ایم که ۲۶۰ تفاهننامه میان دلشگاه‌های ایران و روسیه بسته شود.»

در زمانی که هیئت‌های دلشگاهی غربی عمدتاً برای اهداف جاسوسی به ایران می‌آیند، باید همکاری دانشگاه‌های ایران و روسیه- آن هم در این سطح بالا- را قدر دانست. اسفند ماه سال قبل بود که یکی از مقامات رده بالای نظام طی اظهاراتی هشدارآمیز گفت: «یکی از عوامل سازمان سیا که مسئول نفوذ در ایران شده و در آینده اسناد زیادی را از وی افشا خواهیم کرد، خردامه به تهران آمده و از تمام دانشگاه‌ها بازدید کرده است. ایشان اولین کسی است که در فضای باز شوری به آن‌جا رفت و بعد از برجام نیز به ایران آمده است!»
بعذر مشخص شد که فرد مورد نظر، آن گودمن، رئیس و مدیر عامل اجرایی مؤسسه آموزش بین‌المللی (IEE) و مقام ارشد معاونت تبادل علمی و فرهنگی سازمان سیا بوده است. وی خرداد ۹۴ به همراه یک تیم ظاهراً علمی و پژوهشی وارد ایران شده و طی یک هفته حضور در ایران از بیش از ۱۳ دانشگاه کشور بازدید به عمل آورده بود. خبر حضور این هیئت امریکایی

